

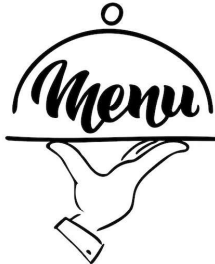
v. Marie Wolter Bertelsen & Anne-Mette Veber Nielsen

Nationalt Videncenter for Ordblindhed og andre Læsevanskeligheder

1

Sprogforstyrrelsen DLD: Den nok mest udbredte udviklingsvanskelighed, som de fleste aldrig har hørt om

- ❖ Hvad er sprogforstyrrelsen DLD?
- ❖ Hvad siger forskningen om de langsigtede konsekvenser af DLD?
- ❖ Skriftsprogsvanskeligheder som følge af DLD, herunder sameksisterende ordblindhed
- ❖ Hvad kendetegner et DLD-venligt læringsmiljø?

Enkelte slides er stillet til rådighed af:

Rikke Vang Christensen
ph.d., lektor i børnelogopædi
Københavns Universitet

2

Hvad er DLD?

[Lad os tale om DLD | Lingoblog](#)

3

Hvad er DLD?

KØBENHAVNS UNIVERSITET

6

DLD (developmental language disorder
på dansk: udviklingsmæssig sprogforstyrrelse)

- indebærer sprogindlæringsvanskeligheder
- er karakteriseret af vedvarende vanskeligheder med at forstå, producere eller anvende talt sprog
- sprogvanskelighederne udgør barrierer for kommunikation og indlæring i hverdagen

Jf. Bishop et al. (2017)

4

5

6

Eksempler på vanskeligheder med grammatik

[GRAMMATIK]

Et andet sprogligt område er grammatik.
Med grammatiske vanskeligheder
kan det fx være svært at konstruere sætninger

7

MAN KAN IKKE SE DLD
– HØR OM GABRIELS

Jeg tror, det er mest, når det er nye mennesker. Du kan altid væbne, når du er borte kommer med dem, så ved de jo det. At man væbner.

Det kan godt bringe en, når man kommer på et nyt hold igen. At huske på, hvad er det nu mine tre forvaringspladser hedder? Og så står træneren der og tænker, ohm Gabe, har du ikke lige spillet sammen med dem i en måned nu, og du ikke ved, hvad de hedder?

Jeg tror, at det hjælper at få snakket med folk. Måske. Hvis du har venner, at du snakker med dem hele tiden, hver eneste dag, at det vil hjælpe. I stedet for bare at stå i sin mobil, og bare være alene, ikke tør sige noget som helst. Det tror jeg, vil gå helt, sådan, ned ad bakke.

Når jeg er sammen med vennerne, så tyder det næsten ikke. Fordi der er man tryk i, okay, de ved, hvem jeg er. De kan lige sige med det, det er fint. Hvis det ikke er nogen, jeg kender, så ville jeg jo stå og tænke: hvem tror på nu du sige er, eller et eller andet. Ikke! Men jeg er tryk ved min mor og mine venner. Jeg støtter af mod dem. Fordi de væbner også nogle gange, så det er meget svært.

Gabriel, 21 år, er målmand på sit fodboldhold

NVOL
NATIONALE VIDENSCENTER
I UDBILDTELSE OG
LÆSEVANSKELIGHEDER

R DLD

MAN KAN IKKE SE DLD
– HØR OM GABRIELS

Så kan jeg sige: Det var et uventet, det her. Hov, jeg tegner den lige en gang til, fordi så gik det lige forkert, hele sætningen. Og så står de og kigger underligt på mig.

Hvis en af de gamle spørger: Hvad for en medicin får jeg? Der vil jeg jo altid stå der og tænke: ah, still, hvad skal jeg sige her? Hvordan man skal forklare det på den måde. Det tror jeg, vil være sådan svært for mig.

Fordi, hvis jeg får det at vide en gang, hvad det er. Det kan jeg huske på i måske 10 sekunder, når hun har sagt det. Fordi så har hun måske sagt noget andet, som man skal huske på. Og det er det, hvor man står og tænker: okay, det var faktisk det eneste, jeg spurgte om.

Jeg ved også, at jeg kommer til at spørge om mere, skide meget i de 3 minutter, jeg er på skole. Fordi jeg ved ikke, hvordan jeg ellers skal få noget hørt. Da der ikke er nogen sådan specielt, der kan hjælpe mig. Hjælpsmidler der hjælper med min ordforståelse, det vil jo aldrig hjælpe mig med DLD.

Jeg tror altid, det er fredag, hvor folk godt kan sige, okay, nu er jeg færdig. Nu ved jeg ikke, hvad jeg skal sige mere, eller, nej, er det færdig for ord, å. Fordi så har man bare knoklet raven ud af baksene, de får dem, og bare snakket og snakket derud af.

Gabriel, 21 år, arbejder på plejehjem og skal starte på SOSU-uddannelse

NVOL
NATIONALE VIDENSCENTER
I UDBILDTELSE OG
LÆSEVANSKELIGHEDER

R DLD

8

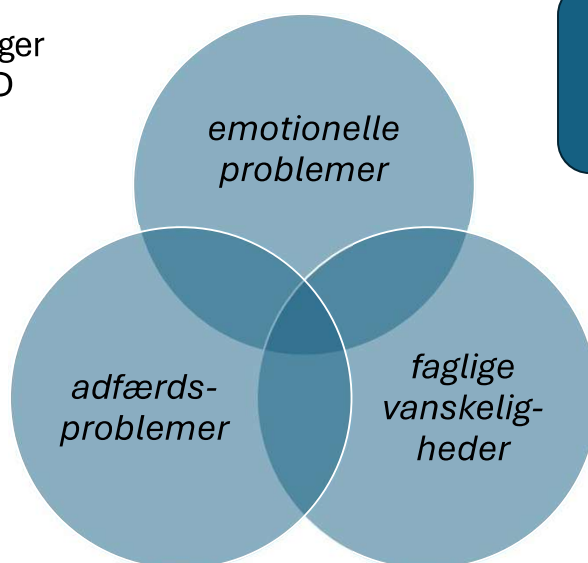
Mulige tegn på DLD hos en studerende / en kursist

- ❖ er ukoncentreret "zoomer ud"
- ❖ udtrykker sig upræcist, når han eller hun bliver spurgt
- ❖ har svært ved at berette om oplevelser eller hændelser, så det bliver en sammenhængende fortælling
- ❖ deltager ikke særlig aktivt i gruppearbejde
- ❖ forstår ikke, hvad han eller hun skal gøre i stillede opgaver
- ❖ har læseforståelsesvanskeligheder
- ❖ udtrættes nemt
- ❖ har vanskeligt ved at huske ord og fagbegreber
- ❖ bliver hurtigt frustreret og opgivende
- ❖ har svært ved at komme ind i det sociale fællesskab
- ❖ har svært ved at komme ind i en samtale og bidrage til, at samtalen udvikler sig

9

De langsigtede følger af at leve med DLD

Taken together these findings suggest that adults with DLD may need on-going support, especially at times of educational/employment transition.

Wilmot et al. (2024)
(PDF) Impact of developmental language disorders on mental health and well-being across the lifespan: lived experience perspectives.

10

Skriftsprogsvanskeligheder som følge af DLD

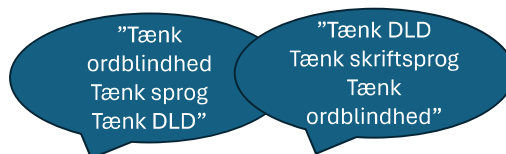
- Mange børn og unge med DLD vil i løbet af deres skoletid opleve, at de har vanskeligt ved at forstå de tekster, de læser.
 - I en undersøgelse fandt man således, at ca. 70 % af en gruppe elever, der var blevet identificeret med DLD i børnehaven, havde læseforståelsesvanskeligheder i 10. klasse (Catts m.fl., 2012).
- ❖ Ordene skal afkodes:
 - fonologi: aktivering af ordenes
 - leksikon: aktivering af ordenes betydning.
 - ❖ Grammatik: de enkelte ords betydning skal fx forbindes i en mere kompleks sætningsbetydning på baggrund af viden om, hvordan ordstilling signalerer betydningsrelationer.
 - ❖ Pragmatik: tekstens bogstavelige betydning skal sammenholdes med den aktuelle kontekst og ens baggrundsviden for at kunne skabe en relevant mening med teksten.

11

Når DLD og ordblindhed sameksisterer

- Man anvender *ikke* betegnelsen DLD, hvis der udelukkende er tale om fonologiske vanskeligheder. Men en del af de børn, unge og voksne, der har DLD, vil have fonologiske vanskeligheder i en grad, at vi også vil udpege dem som ordblinde (Catts m.fl. 2005; McArthur m.fl., 2000; Snowling m.fl., 2019).
- Blandt børn og unge med DLD, kan man observere store forskelle i deres ordlæsefærdigheder, der spænder fra massive vanskeligheder med ordlæsning til ordlæsefærdigheder over gennemsnittet (Duff m.fl., 2023).
- Blandt ordblinde børn, unge og voksne vil der være en andel, der også har bredere sproglige vanskeligheder i form af DLD. Mens andre ordblinde vil opleve sproglige vanskeligheder i en mindre grad, der dog fortsat begrænser udviklingen af deres sprog- og læseforståelse.

12

Hvad med de langsigtede følger når DLD og ordblindhed sameksisterer?

<https://www.kraka-economics.dk/fokusomraader/samfund-velfaerd/2024/ordblinde-boern-klarere-sig-unoedvendigt-daarlignere-end-andre>

13

Gruppen af ordblinde med blandede vanskeligheder

Udgør cirka en femtedel af alle ordblinde

- Modtager mere specialundervisning
- Har en markant dårligere trivsel – både tidligt og sent i skoleforløbet (ordblinde primært sent)
- En mindre andel har fritidsjobs
- Dobbelt risiko for sigtelser som mindreårig
- Meget høj andel med stress og angst
 - Norm + ordblinde ca. 4%
 - Blandede vanskeligheder 19%

<https://www.kraka-economics.dk/fokusomraader/samfund-velfaerd/2024/ordblinde-boern-klarere-sig-unoedvendigt-daarlignere-end-andre>

14

Gruppen af ordblinde med blandede vanskeligheder

- Markant lavere karakterer ved afgangsprøve
- Væsentlig færre påbegynder ungdomsuddannelse
- Væsentlig færre gennemfører ungdomsuddannelse
 - Norm 78%
 - Ordblinde 60%
 - Blandede vanskeligheder 31%
- Påbegynder videregående uddannelse
 - Norm 36%
 - Ordblinde 17%
 - Blandede vanskeligheder 8%

<https://www.kraka-economics.dk/fokusomraader/samfund-velfaerd/2024/ordblinde-boern-klar-er-sig-unoedvendigt-daarligere-end-andre>

15

Hvad kendetegner et DLD-venligt læringsmiljø?

"Dette vidensnotat er baseret på en vidensopsamling gennemført af Børne- og Undervisningsministeriet i 2024. Vidensopsamlingen er baseret på en systematisk litteratursøgning efter fagfællebedømte studier, der undersøger virkningsfulde sprog-, læse- og skriveindsatser for elever med DLD eller mistanke herom i 4.-9. klasse. "

16

Vidensnotat om DLD – 3 spor

4 centrale didaktiske greb

- Eksplicitering
- Visualisering
- Repetition og variation
- Stilladsering og feedback

det DLD-venlige læringsmiljø

Sproglige delelementer

- Ordforråd
- Grammatisk forståelse og produktion
- Læseforståelse
- Pragmatiske færdigheder
- Narrative færdigheder

Organisatoriske greb

- Stationsundervisning
- Holddannelse
- Supplerende undervisning

det inkluderende læringsmiljø

17

Når DLD og ordblindhed sameksisterer

Hvordan kompenserer man for de sproglige og skriftsproglige vanskeligheder hos unge og voksne med sameksisterende ordblindhed og DLD?

- ✓ Viden om DLD
- ✓ Eksplicitering
- ✓ Visualisering
- ✓ Repetition og variation
- ✓ Stilladsering og feedback

det DLD-venlige læringsmiljø

det ordblindeventlige læringsmiljø

det inkluderende læringsmiljø

- ✓ Viden om ordblindhed
- ✓ Adgang til digitale tekster
- ✓ LST
- ✓ Læse- og skrivestrategier

- ✓ Differentiering
- ✓ Stilladsering
- ✓ Modellering
- ✓ Tid til at øve sig i fællesskab og i grupper inden selvstændigt arbejde

18

Hvad får I nu?

- Lidt formalia
- En case om at samarbejde om DLD og ordblindhed
- Data fra spørgeskemaer om eksisterende tilbud
- Tips til, hvor I kan komme videre

19

Hvor er de voksne med DLD og ordblindhed?

- Kom med bud fra salen

Som vi har fingre i

- I ordblindeundervisningen
- I FVU-undervisningen
- Anden unge-voksenundervisning
- I de gule ordblindetests
- Efterspørger DLD-test
- ??

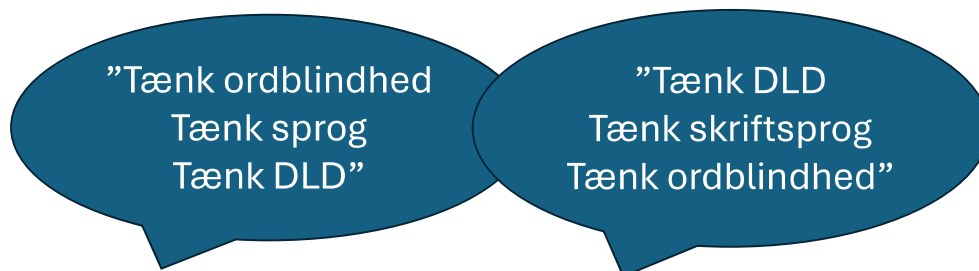
Som vi ikke har fingre i

- Hvor som helst
- I ikke (skrift)sprogligt krævende jobs
- ??

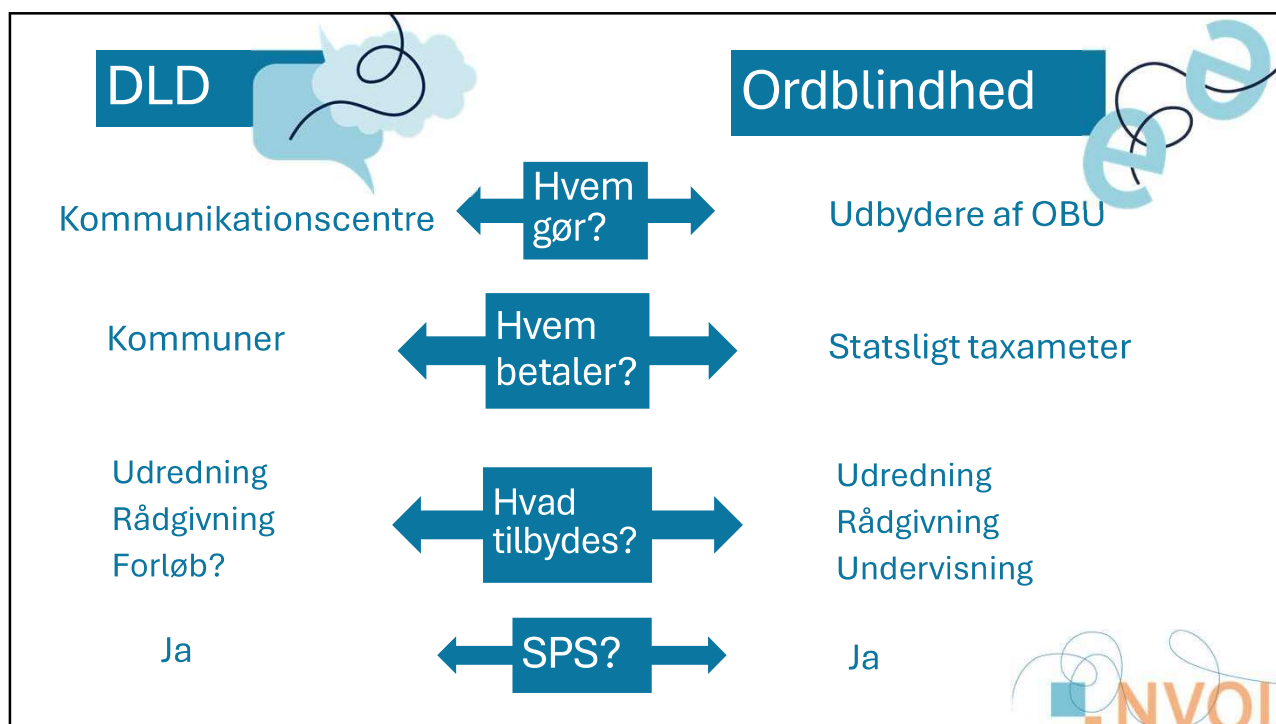

20

I eksisterende undervisningstilbud

21

22

Udbydere af ordblindeundervisning for voksne

- Har pligt til at yde tilbud til ordblinde
- Har pligt til at rådgive om andre relevante tilbud
- Har undervisere med forudsætninger for at arbejde med ordblindhed
- Er spredt på mange udbydere (ca. 100)

23

Kommunikationscentre

- Tilbyder ydelser, som kommuner kan købe
- Pligt til relevant hjælp = kommuner
- Har logopæder med forudsætninger for at arbejde med DLD
- Er samlet på relativt få centre (ca. 26)

24

Case

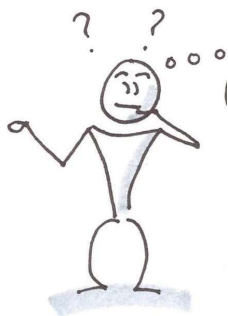
- OBU-FVU-AVU-HF
- Dækker Roskilde-Køge-Greve-Lejre-Solrød
- Landets største OBU-aktivitet
- SPS for ordblinde til videregående uddannelser i Region Sjælland

SCR kommunikation

- Specialcenter Roskilde
- Dækker Roskilde-Køge-Greve-Lejre-Solrød kommuner som abonnement
- Tester ordblinde med "blandede vanskeligheder"
- Bevilliger LST

25

2021
Ordblindetests: 180
SPS-VU-tests: 140

CPR-kursister: 380

- Nogen med usædvanligt svært ved:
 - Ordforråd
 - Sprogforståelse
- "Dårlige afkodere", men også "dårlige forståere"
- Ulighed mellem rapporterede vanskeligheder og testscore
- Flere "lettere ordblinde" pga. hf og SPS
- Stor volumen = mønster

26

SCR kommunikation

Udredning af udviklingsmæssig sprogforstyrrelse (DLD)

Til:

Fra: Logopæd **XX**, SCR Kommunikation

Udredningen fandt sted d. XXX.

Udredningens indhold:
Der findes aktuelt ikke en standardiseret, national udredning af udviklingsmæssige sprogforstyrrelser hos voksne. Den baggrund af:

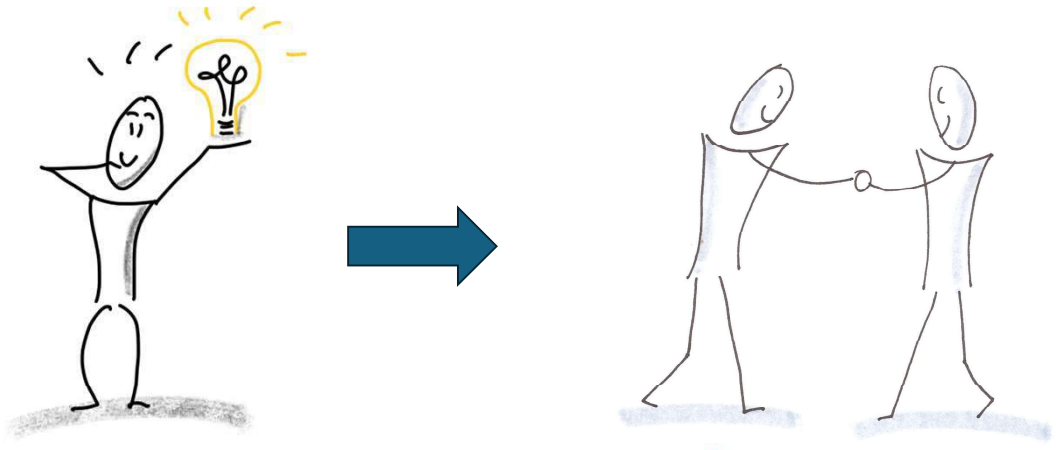
Udredningsmateriale:

1. Sætningsgentagelse med vejledning
2. Auditiv hukommelsesspændvidde for tal (fra PAS-materialet)
3. Læseudredning (VUC Roskilde) med individuelt udvalgte deltest
4. Selvvurderingsskema (oversat fra Paul, Norbury & Gosse (2018: 571))
5. Selvttestnu.dk (webtest for læsning)
6. TROG (grammatisk forståelse) - Bitten, KC Hillerød
7. Celf4 (sætningsdannelse) - Bitten, KC Hillerød
8. One Word - Maria, KC Hovedstaden
9. Almen ordforrådsprøve, KU - Jeanette, CSU Slagelse
10. Visuel test - rumraketten, REYs voksne - Bitten, KC Hillerød

Fayres - Anita, KC Hovedstaden

INVOL

27

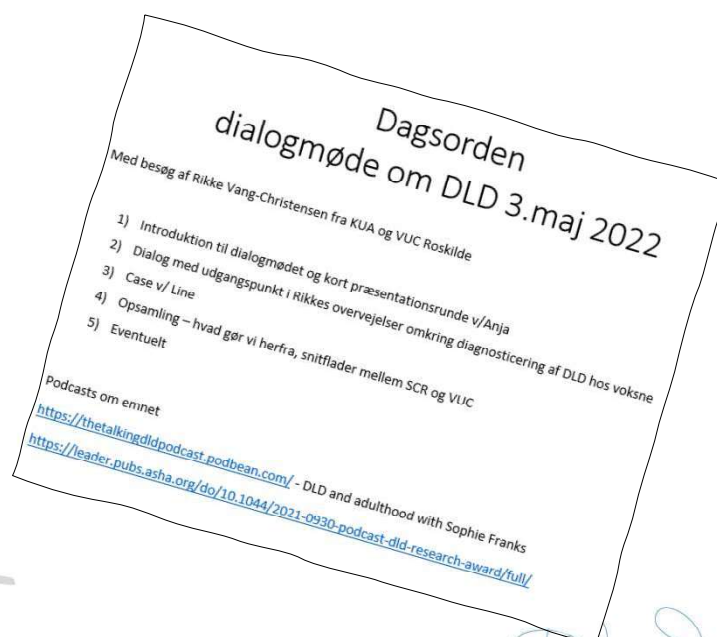
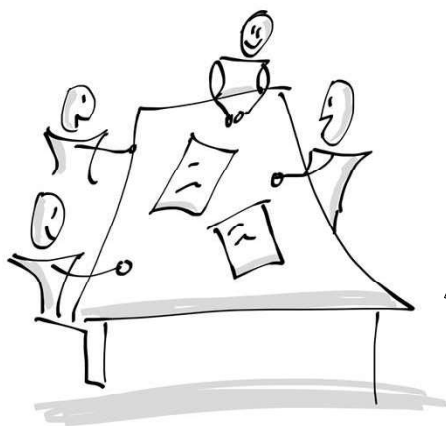
HF/VUC
Roskilde-Kege

SCR kommunikation

INVOL

28

Første møde

29

Mødets resultat

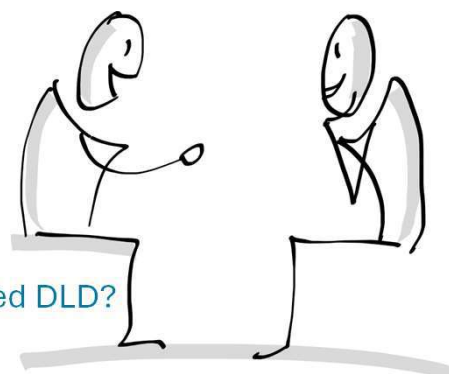
- Aftaler om, hvornår henviser vi til hinanden om testning
- Holde dialogen åben og nem ved tvivlstilfælde
- SCR holdt oplæg om DLD på pædagogisk dag for ordblindelærerne på VUC
- Det kører stadig i 2025 ☺

30

Jeres erfaringer? – Tal med sidemanden

- Erfaringer med at opdage DLD på et OBU-hold?
- Erfaringer med at opdage DLD ved en ordblindetest/udredning?
- Erfaringer med at udrede eller støtte en person med DLD?
- Giv et eksempel på noget særligt du gør for dine ordblinde elever med DLD

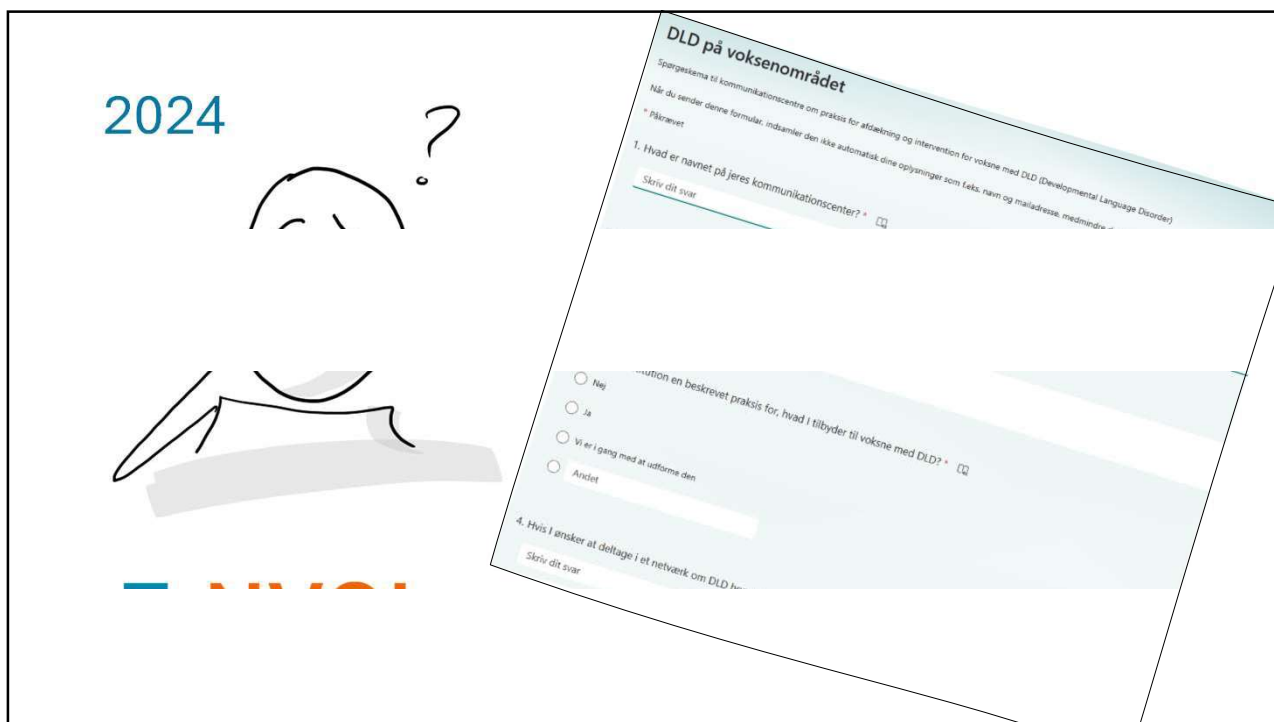
31

NVOL og DLD hos voksne

32

33

Spørgeskema 1 – foråret 2024

- Sendt til kommunikationscentre
- Der er ca. 26 centre
- 19 svar
- Har I en beskrevet praksis for, hvad I tilbyder voksne med DLD?

The image shows a tilted image of the same survey form titled "DLD på voksenområdet". The form contains the following text:

DLD på voksenområdet
 Spørgeskema til kommunikationscentre om praksis for afklæning og intervention for voksne med DLD (Developmental Language Disorder)
 Når du sender denne formular, indsamler den ikke automatisk dine oplysninger som f.eks. navn og mailadresse, medmindre du selv angiver dem.
 * Påkrævet

1. Hvad er navnet på jeres kommunikationscenter? *

Skriv dit svar

2. Hvilke kommuner samarbejder I primært med? *

Skriv dit svar

3. Har jeres institution en beskrevet praksis for, hvad I tilbyder til voksne med DLD? *

☐ Nej
☐ Ja
☐ Vi er i gang med at udforme den
☐ Andet

4. Hvis I ønsker at deltage i et netværk om DLD hos voksne, så angiv kontaktperson for netværket (navn og mailadresse) *

Skriv dit svar

34

DLD-tilbud – foråret 2024

- 16% havde et DLD-tilbud
- 37% var i gang med at udforme et tilbud
- 32% havde ikke og var heller ikke i gang

Nej	6
Ja	3
Vi er i gang med at udforme den	7
Andet	3

10 centre (53%)
havde eller var i
gang

37% 16%

NVOL

35

Januar 2025

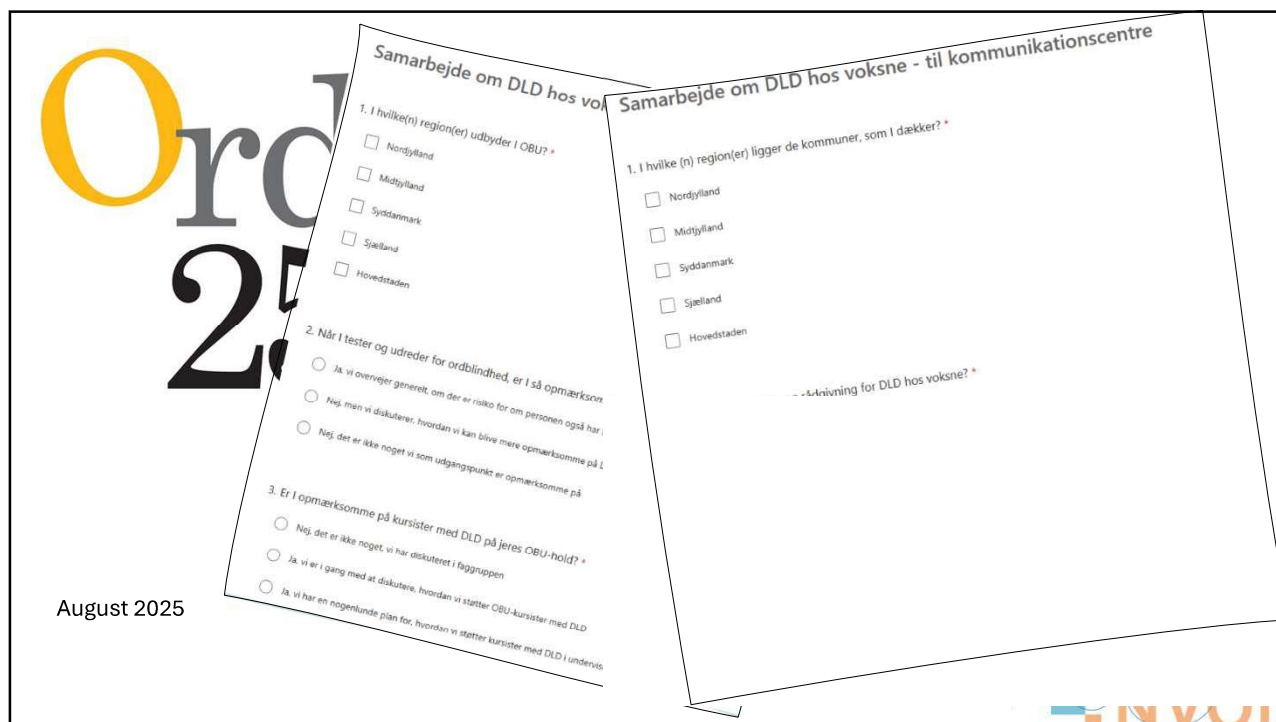
Program

10:30- 12:00

- Marie Wolter Bertelsen (NVOL). Velkomst, lidt om NVOL og dette netværksinitiativ
 - Præsentation af jer og et par ord, hvor I er med DLD hos voksne
 - Rikke Vang (KU) om studenterprojekter om voksne med DLD
 - Kristina Sølvtofte (VISP). Erfaringer fra Næstved
- 12:00-13:00 Frokost. 13:00-15:00:
- Stina Kjær Madsen (SPS) om SPS-systemet i relation til DLD
 - Line Stoltenberg (SCR). Erfaringer fra Roskilde
 - Marie Wolter Bertelsen (NVOL) om VUC Roskildes samarbejde med SCR
 - Bjarne Dammsbo Nissen (CKV). Erfaringer fra Region Syd
 - Dialog om oplæggene og hvad man vil gå hjem med. Skriv i Padlet
 - Q&A med Rikke Vang (og evt. andre) ud fra spørgsmål i Padlet mm
 - Afslutning. Skal vi gøre det her igen?
- Har nogen en case, som NVOL må besøge?

NVOL

36

37

38

Spørgeskema 2 – kommunikationscentre

- 15 svar fra kommunikationscentre
- Alle regioner undtagen Nordjylland

Samarbejde om DLD hos voksne - til kommunikationscentre

1. I hvilke (m) region(er) ligger de kommuner, som I dækker? *

☐ Nordjylland
☐ Midtjylland
☐ Syddanmark
☐ Sønderjylland
☐ Hovedstaden

2. Tilbyder I udredning og rådgivning for DLD hos voksne? *

☐ Ja, vi har tilbuddet i vores ydelseskatalog
☐ Nej, vi har ikke tilbuddet i vores ydelseskatalog, men vi er i gang med at formulere det
☐ Nej, vi har ikke tilbuddet i vores ydelseskatalog og vi er heller ikke i gang med at formulere det

3. Når I udreder for DLD, er I så opmærksomme på om personen kunne være ordblind? *

☐ Ja, vi overvejer generelt, men der er risiko for om personen også er ordblind
☐ Nej, men vi diskuteres, hvordan vi kan blive mere opmærksomme på ordblindhed i testsituationen
☐ Nej, det er ikke relevant

39

Spørgeskema 2 – har I et tilbud?

- 60% har et DLD-tilbud
- 27 % er på vej med et tilbud
- 13% har ikke og er ikke i gang

- Ja, vi har tilbuddet i vores ydelseskatalog
- Nej, vi har ikke tilbuddet i vores ydelseskatalog, men vi er i gang med at formulere det
- Nej, vi har ikke tilbuddet i vores ydelseskatalog og vi er heller ikke i gang med at formulere det

13 centre (87%)
havde eller var i
gang

Mindst ét tilbud pr. region (- Nord)

40

Kommunikationscentres opmærksomhed

- Alle er opmærksomme på ordblindhed, når de udreder for DLD
- Alle har en plan, eller diskuterer, hvordan de inddrager viden om ordblindhed i DLD-rådgivningsforløb
- Alle henviser til udredning for ordblindhed ved mistanke

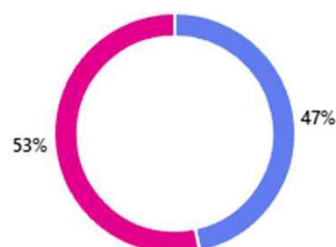
41

Samarbejde med OBU-udbydere

- Har I et formaliseret samarbejde med en eller flere udbydere af OBU?

- Ja, vi har en konkret aftale om at henvise ved mistanke om ordblindhed
- Nej, vi har ikke en direkte kontakt til udbydere af OBU

7
8

42

Kommentarer om, hvor langt de er

"Vi har et tæt samarbejde mellem logopæd og ordblindeunderviser og sparrer med hinanden og kan have borgere i et tværfagligt forløb."

"Vi er dog i opstarten af at udvikle noget en mere systematiseret arbejdsgang."

"Vi har indtil videre kun haft to personer med 'mistanke' om DLD i vores kommune, så vi er meget nye. Men vi har generelt fokus på det, da vi kan mærke, at det er noget som rører sig ved SPS vejledere."

"Vi fik tre henvisninger i foråret fra læsevejledere på ungdomsuddannelser"

43

Kommentarer om indsatser

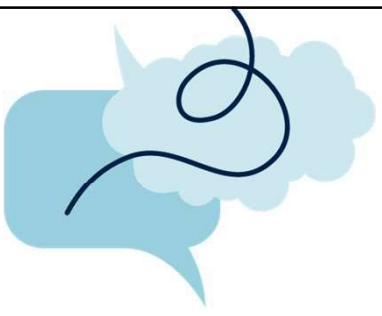
"Nogle gange så tror jeg at unge med DLD bliver overset og man tænker at det er dysleksi mere end det kunne være en sprogforstyrrelse, der også ligger der."

"Personer med DLD kan have glæde af ordblindhjælpemidler, på trods af at de ikke har dysleksi."

"Vi står klar med vores studiestøttekoncept til studerende med skriftsprogsvanskeligheder, som vi tænker sagtsens kan tilpasses studerende med DLD."

44

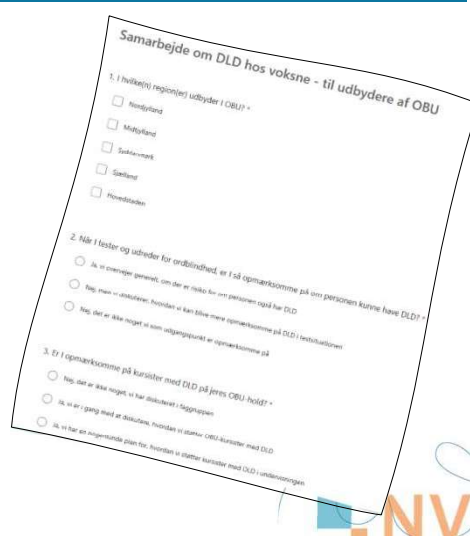
Opmærksomhed på DLD hos OBU-udbydere

45

OBU-udbydere. Efteråret 2025

- 31 svar fra OBU-udbydere
- Alle regioner
- Flest fra Region Midtjylland og Sjælland

46

Opmærksomhed ved ordblindetesten

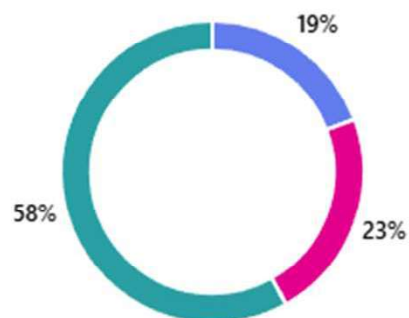
- Når I tester for ordblindhed, er I så opmærksomme på, om personen kunne have DLD?

- 42% svarer ja (eller næsten ja)

- 58% svarer nej

- Ja, vi overvejer generelt, om der er risiko for om personen også har DLD
- Nej, men vi diskuterer, hvordan vi kan blive mere opmærksomme på DLD i testsituationen
- Nej, det er ikke noget vi som udgangspunkt er opmærksomme på

6
7
18

47

Opmærksomhed i ordblindeundervisningen

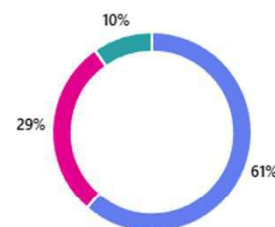
- Er I opmærksomme på kursister med DLD på jeres OBU-hold?

- 39% svarer ja (eller næsten ja)

- 61% svarer nej

- Nej, det er ikke noget, vi har diskuteret i faggruppen
- Ja, vi er i gang med at diskutere, hvordan vi støtter OBU-kursister med DLD
- Ja, vi har en nogenlunde plan for, hvordan vi støtter kursister med DLD i undervisningen

19
9
3

48

Handlinger ved mistanke om DLD

- Hvis I mistænker DLD, hvad gør I så?
- 42% henviser til DLD-udredning på kommunikationscenter
- 68% Tager højde for det i ordblindeundervisningen
- 23% hjælper med SPS-ansøgning, hvis relevant
- (Procent er over 100 pga. mulighed for at sætte flere krydser)

49

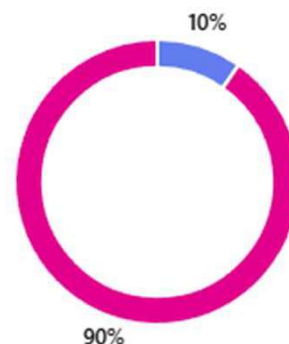
Samarbejde med kommunikationscenter

- Har I et formaliseret samarbejde med et kommunikationscenter om DLD?

- Ja, vi har en konkret aftale om at henvise ved mistanke om DLD
- Nej, vi har ikke en direkte kontakt til kommunikationscentrene

3

28

50

Kommentarer om viden og erfaring

"Jeg har for lidt viden/indsigt i DLD til, at jeg italesætter det ved testen og i undervisningen."

"Vi er vidende om, at det findes, men har ikke nok viden om selve diagnosen."

"Jeg har fået lov at tage på DLD-konference senere på året. Glæder mig!"

"Vi har drøftet det til et faggruppemøde, men mangler mere viden om det."

51

DLD i ordblindeundervisningen

"De to gange jeg indtil videre har adresseret det over for kursister, er det blevet taget imod med lettelse."

"Jeg er blevet god til at tilpasse mit undervisningsmateriale til DLD."

"Det er også meget betydningsfuldt at inddrage AI i forhold til udarbejdelse af undervisningsmaterialer."

52

Ønsker til fremtiden

“Jeg ønsker mig et screeningsmateriale, så jeg kun sender relevante kursister afsted til kommunikationscenteret.”

“Vi mangler et henvisningssted, der kan udrede for DLD.”

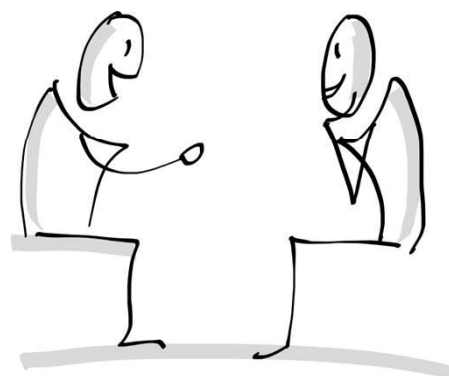
“Vi har direkte kontakt med det lokale kommunikationscenter, [...] men vi har ikke brugt betegnelsen DLD.”

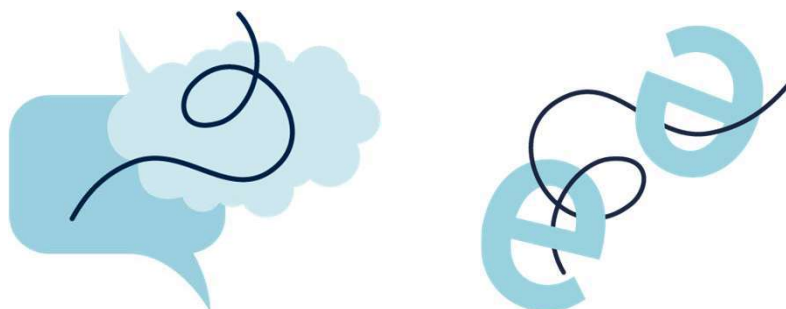
53

Hvad tænker I – Tal med sidemanden

- Hvor står I selv i forhold til spørgsmålene i spørgeskemaet?
- Hvad synes I vil være vigtigt at gå i gang med fremover?

54

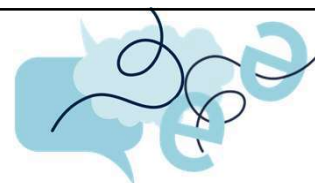

Vejen videre

55

For kommunikationscentre

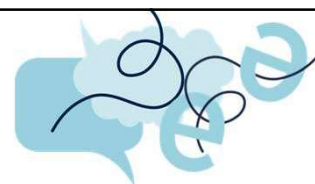

- Øget fokus på at
 - Udvikle og tilbyde udredning for DLD + rådgivning
 - Videndele mellem institutioner via DTHS
 - Informere aftagerkommuner om tilbuddet
- Opsøg udbydere af OBU og lav formelle aftaler om henvisning
- Tilbyde workshops til OBU-udbydere om DLD

56

For OBU-udbydere

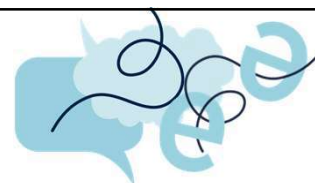

- Øget fokus på
 - At opsøge og implementere viden om DLD
 - Opmærksomhed på DLD i testsituationen
 - Støtte personer med DLD i undervisningen
 - Henvise til DLD-udredning ved mistanke
- Formalisere et samarbejde med et kommunikationscenter

57

For NVOL

- Videreudvikle DLD-netværk på voksenområdet
- Indsamle og udbrede viden om at støtte personer med DLD i voksenundervisningen
- Søge projekter, fx
 - Udvikle screeningsværktøj ang. henvisning til DLD-udredning
 - Udvikle viden om at støtte personer med DLD i voksenundervisningen
 - Flere idéer?

58

En slags start på et screeningsværktøj?

OBS'ere i udredningen

- Beretter om historik af sprogvanskeligheder
- Scorer højere på ordblindetesten end forventet ud fra samtalen
 - Beretter om store skriftsprogsvanskeligheder, men scorer i grøn, gul eller tæt på gul
- Lav læseforståelse trods højtlesning

59

En slags start på et screeningsværktøj?

OBS'ere i undervisningen

- Overraskende god afkodning i forhold til læseforståelse
 - Mindre effekt af højtlesning (LST) end forventet
- Usædvanligt lavt ordforråd
- Tydelige udtalevanskeligheder
- Særligt svært ved at forstå mundtlige instruktioner
- Store vanskeligheder ved sprogspil som "Alias" el. lign.

60

